

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV. Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

A színház-bestiák.

Valamelyik zsidó gyerek kultur-bestiáknak nevezte el azokat, akik a zsidó gyerekek ugynevezett modern irkafirkáival terjesztett, s a lelkeket és testeket megmételtyező erkölcselenségek ellen kikeltek. Csodálom, hogy ezen elnevezést senki sem fordította ellenük. Szerintem kultur-bestia csak az lehet, aki az irodalomban, tudományban, művészetben csak arra törekszik, hogy az erkölcsi nemességük-től megfosztott embereket a zsidó pornografia által igazolt kéjelgések és dobzódások mámorában egymásra uszítsa, hogy az egymásra uszítottak az erkölcsi halottak és a rothadásig elernyedt lézengő, öntudatlan testek tömegével népesítsék be a földtekét, s így ő, az uszító mint az áldozatának vonaglászában gyönyörködő kigyó akkor elégíthesse ki a rothadó tömegben érzéki vágyait, amikor neki tetszik. Akik az uszítók ezen undorító faja ellen küzdenek, azok a bestiák ellenségei s a kultura igaz harcosai.

Ezen kultur-bestiák egyik legveszedelmesebb válfaját képezik a színházi-bestiák. Ezeknek is vannak alfajai, úgy mint az írott pornografiában vannak írók, kiadók, olvasók és bestia-prozeliták. A színházi bestiák azonban letagadhatatlanul a veszedelmesebb válfaja a kultur bestiáknak, mert vakmerőbbek, az erkölcselenséget a maga meztelenségében szemérmetlenül terjesztik, áldozataikat nyiltabban szedik. Ezek még az undorban is csodálkozást keltenek a kéjelgés utánzásával. A csodálkozás pedig az első lépés az utánzás hajlam sikamlós lejtőjén. Példa erre Budapest, ahol a színpadoknak ezeknek a modern arénáknak, cirkuszoknak, színházi bestiái a művészet megbecstelenítésével megrontották a társadalom többségét. A különbség Róma régi arénái és a modern arénák között csak az, hogy amazokban az egy porondra hajsolt bestiák és emberek ezen utóbbiaknak csak a testét tépték szét, emezekben

a bestia a színpadon, az áldozatok nézőterén vannak s ezeknek csak erkölcseseiket marcangolják össze, hogy az összemarcangolt erkölcsök kéjes vonaglásaikban a testet maguk ernyeszszék meg a rothadásig. De Budapest példája utánzatokat kelt már a vidéken is. A művészet bestiái már itt is anynyira hatnak, hogy az undor kezd csodálkozni.

Már a jó vidék is kezdi emlegetni minő művészet a szemérmelenségben, minő művészet a kéjelgésben. Az utánzásban erőlködő kiizzadt, meztelen test izzadtságának bűzét kezdik jó illatnak hirdetni. Az érzącek a nemes, a szép, a tiszta iránt kezdenek megtompulni. Ezeket a színpadokon már csak félház előtt személyesítik meg, s nemsokára a nézőtér üressége leszorítja a színpadokról.

Ezt eredményezte a színpadi realizmus; a materializmusnak a színpadra vitt tanai ezzel az eredménnyel dicsekedhetnek. És a titokban még a színpadokon lappangó művészet csak annyit birt önmagából megmenteni, hogy egyes kiváló művészek alakításainak és egyes kiváló írók műveinek a jellemzésére nem engedte egyik szót sem alkalmazni, hanem jellemzésül kitalálta ezt a szót: verizmus. A színház-bestiák persze ezt a szót is gyurnták volna, de nem birták benne legyurnni a művészet által beléje lehelt lényegét.

Most már azonban reménykedhetünk, hogy a színházi-bestiáknak is akadt embere, ezek ellen is támadt megfélemlíthetetlen vadász.

Apponyi Albert gróf, közoktatásügyi miniszter ki merte mondani, hogy ezeket a bestiákat lehetetlenné kell tenni azzal, hogy a perverzitás erkölcselenten mutatványait leszorítsuk a színpadokról. Persze ez eddig csak írott malaszt, amelynek bizonyára lesznek perverz és pornografikus ellenségei, akikkel törődni nem lehet.

Nem is ezek az ellenségek érdemelnek említést, nem is őmiattuk emlékeztünk meg Apponyi Albert szán-

dékáról, hanem hogy a rendeletnek a gyakorlati megvalósítását is sürgezzük, hogy kérjük a rendeletnek a gyakorlatban leendő leghatározottabb, legszigorubb megvalósítását.

Meglehet, akadnak majd olyanok, akik minket majd erkölcsi atrocitással vádolnak a megirtakért, de hát ezekkel nem törődünk, mert tudjuk, hogy amif megirtunkazzal nem a kacajt, nem a derüt, de még csak a bohócot sem akarjuk leírni a színpadról, hanem a meztelen erkölcselenséget, az erkölcselenten szemérmelenséget.

Orthodoxok és neológok harca.

A zsidók egy kalap alá akarják magukat terelni. Fényes, született Fuchs Samu, a neológok egyik ragyogó csillaga kijelentette, hogy ez teljességgel hiábavaló igyekezet, mert a két tábor, a neológok és orthodoxok táborába közt az úr áthidalhatatlan. Az orthodoxok félnek a neológ mételey terjedésétől, mondja a Samu.

Erdekesnek tartjuk ezen lehetetlennek mondott törekvéssel kapcsolatban fölemlíteni, hogy Sóllyosi Márton budapesti műkereskedő már 1905-ben beadványt terjesztett elő a pesti zsidó hitközséghez, amelyben kéri az előjáráságot, hogy tisztítsa meg a hitközséget a neológ mételeytől, illetőleg dobja ki kebléből a hitetlen, szabadgondolkodó, szociáldemokrata tagokat, nevezetesen közösítse ki Goldner Adolfot, Weltner Jakabot, Izrael Jakabot, Grossmann Miksát, Buchinger Manót és Katz Jakabot. A beadványban a többi között így ír:

„Egyebekben bátran állíthatom, hogy az egész magyar zsidóság érdeke követeli, hogy ezen elemek a zsidó gyülekezetből kiközösítsenek. Kenyérkeresetem kényszerít arra, hogy az egész országot beutazzam. Utletem természetéből kifolyólag mindenütt az intelligenciával érintkezem s megdöbbenve tapasztaltam az utóbbi időben, hogy az antiszemitizmus oly vidékeken és körökben is terjed, hol eddig annak semmi talaja nem volt. Az antiszemitizmus ezen megdöbbenő terjedése nem a helyi viszonyokban, nem is a felekezeti gyűlölködésre való hajlandóságban, hanem tisztán Weltner Jakab és társai politikai üzelmekben, politikai üzleti vállalatoknak az egész országra nézve veszedelmes felvirágzásban keresendő. Mert Weltner Jakab urnak és társainak üzelmait az egész zsidóság rovására írják.”

Ebből látható, hogy még a vallásához hű zsidó is megvetéssel fordul el a szociál-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos állal naponta ajánlja.

Mint hogy értéktelen utánzókat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban — Ára övegenként 4.— koros.

demokrata vezérkar vallásellenes tizelmei-től. Micsoda szégyen az, hogy a keresztény magyar munkásság egy része ezeknek az alakoknak karjaiba vetette magát. A zsinagógákat is meg akarják tisztítani tőlük és mi ne küzdünk, hogy e piócákat leverjük a magyar munkásság testéről?! — Le a Jakabokkal!

A főrendiház részvéte. Az ülést tizenegy órakor nyitotta meg Desseffy Aurél elnök s a következő előterjesztést tette: Az egész művelt világ annak a megdöbbentő rémes gyilkosságnak hatása alatt áll, melynek Portugália királya és trónörököse áldozatul estek. A magyar nemzet a legnagyobb felháborodással gondol a példátlan tette, mert ha rokonszenvenvel kísér minden az alkotmányos jogok és szabadságok védelmében folytatott küzdelmet más nemzeteknél is csak kárhovatással és megvetéssel fordul el a küzdelmek olyan kitérőseitől melyek embertelenek és veszélyeztetik a célt, melynek szolgálni akartak.

Ezután az elnök javaslatára kimondták, hogy a főrendiház részvétét a miniszterelnök útján juttatja kifejezésre.

A külügyminiszter a királynál. A király ma délelőtt 11 órára magához rendelt Aehrenthal külügyminisztert, kit hosszabb kihallgatáson fogadott. A kihallgatás összefügg azzal a nyilatkozattal, melyet a külügyminiszter az osztrák delegációban az osztrák és magyar viszonyról és ennek jövőjéről tett.

A deési választás. Deési tudósítónk táviratilag jelenti. A deési választókerületnek február 14-én való képviselőválasztás alkalmából teljesen kialakult a helyzet. Két jelölt fog egymással szemben állani. A függetlenségi párt egyhangulag Gaál István bankigazgatót, az alkotmánypártiak szintén egyhangulag Barcsai Tamást jelölték. A harc keménynek ígérkezik.

H I R E K.

Tájékoztató.

Február 8. A magyar királyi posta és távirat altszektés és szolgák táncvigalma a Hungária disztermében.

Február 9. A katolikus népszövetség ismertetése a katolikus legényegyesület disztermében délután négy órakor.

Február 12. A szabadkai filharmónia társaság első hangversenye a színházban, este fél 8 órakor. Utánna táncvigalom a Pest-szálloda termében.

Február 15. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyesülete szabadkai fiókjának kedélyes estélye a Horgosi-féle vendéglőben.

Február 16. A ludasi dalárda táncmulatsága Ludason, a Weisz-féle vendéglőben.

Február 20. A szabadkai szállodások, vendéglősök, kávéháztulajdonosok és kocsmárosok egyletének bálja a Pest-szálloda összes termeiben.

Március 1. A kath. legényegylet táncvigalma, a kath. legényegylet disztermében.

Március 2. A szabadkai műpártolók körének felolvasással egybekötött hangversenye a kath. legényegylet disztermében. Utána táncvigalom.

Országos vásárok: Szabadkán február hó 23-25. Bácsalmáson február hó 10-én.

A katolikus népszövetség Szabadkán. Vasárnap délután négy órakor Veréb Gyula dr. olvas föl a katolikus legényegylet disztermében a katolikus népszövetségről. Az érdeklődés mindinkább fokozódik. Többintézetek már kérdést hozának ezen ügyben. A kérdezősködőknek csak ennyit felelhetünk: Magyarország milliányi katolikus társadalma lelkesedik e szövetségért. Jöjjenek el a szabadkaiak is a vasárnapi ismertetésre, megismerik a szövetséget és megtanulnak lelkesedni.

A szabad liceum felolvasása. A Shakespeare ciklusnak egyik legérdekesebb része lesz Loosz István, főgimnáziumi tanárnak holnap, pénteken este tartandó felolvasása a szabad liceumban, melyre az érdeklődők figyelmét ismételve felhívjuk. Loosz István Shakespeare római tragédiáiról olvas föl.

Sorozás Szabadkán. Az ideai sorozások Szabadkán április hó 2-án kezdődnek és tartanak ugyanazou hó 13-áig, kivéve a vasár és ünnepnapokat. A sorshuzást az első korosztályukra e hó 16-án tartják meg.

A szegény Vázsonyi. A nagy demokrata vezér, dr. Vázsonyi Vilmos, ha ellenségei holmi panamákat vágnak a szemébe, rendszeren szegénységével védekezik. Kopott kabátban jár, koplal, nyomorog és Abbáziába megy üdülni. Gyalog jár, mert villanyosra nem telik és most megvesz egy napilapot. Ma pattant ki az érdekes hír, hogy dr. Vázsonyi Vilmos, a nyomorgó Vázsonyi megvette az „A Polgár” című napilapot. Hogy Vázsonyi ügyvédi jövedelméből Abbáziára telik, azt még értjük, de hogy a nyomorgó demokrata vezér milyen pénzzel vette meg az „A Polgár”-t, annak kitalálását az olvasóra bizzuk. Nem kell hozzá nagy éleslátás, csak a főváros ügyeinek alaposabb ismerete. A demokrata vezér azonban továbbra is hirdetni fogja, hogy ő koplal és nyomorog, de azért Abbáziába jár és napilapokat vásárol, hogy nem ügyvédi jövedelméből, azt ő neki — mi is elhisszük.

A Berlitz-iskola. A most Szabadkán tanító Berlitz-iskola módszeréről közlünk hosszabb cikket. Közöljük a cikket azért, hogy az iskola látogatóinak egy kis gyakorlati utasítást is adjunk, s így magyarul segítsük elő a Berlitz-tanfolyamot céljának elérésében a tanfolyam hallgatóinak jól felfogott érdekében.

Kunbaja szerencsése. Tudósítónk írja: Csuda bőséges volt a havazás erre felé is. A postát két napja nem kaptuk, így bizony el voltunk zárva a kulturától. A postakocsis nekiindult, de már az első dűlőnél úgy benakadt a fülíg érő hóba, hogy alig tudták kihalászni. Az állami végrehajtót is várjuk, de az is ottrekedt valahol a vasuton. Küldtek kocsit érte, de az sem volt szerencsésebb, mert az óriási hófúvásokon nem tudott keresztül gázolni. Így hát nyugodtan szundikálhat pár napig Kunbaja népe.

A zentai Keresztény szociálista Egyesület f. év február 10-én jövő vasárnap tartja nagyszabású farsangi mulatságát. Bepénzjegyek a bál estéjén válthatók a pénzárnál. Személyjegy 60 fillér, családjegy (3 személy részére) 1 kor. 60 fillér. Zenét a zentai tűzoltó egyesület zenekara fogja szolgáltatni.

Szerencsétlenség vadászaton. Szta-pár községben e napokban, az ottani vadásztársaság, a vadászati bérlő tiszteletére nagy hajtó vadászatot rendezett; ifj. Szemző Gyula azonban betegsége miatt nem érkezhett, mi némi lehangoltságot idézett elő Nimród nemes fiai közt. De alig kezdődött meg a vadászat, id. Gain egy kakas nélküli, ujszerkezetű fegyverével — melyet kezelni nem tudott — Lóviz 17 éves hajtót közvetlen közelségből meglötte. Az egész fojtás és nadrágruha készletek a testbe ékelődtek. Momirovits dr. községi orvos nyújtotta az első segílyt, majd dr. Donoszlovits Vilmos zombori orvos tisztította ki a sebeket, akinek tanácsára a súlyosan sérültet dr. Sántha orvos kórházában Szállították. Mindezen szerencsétlenség nem akadályozta a társaságot, hogy a hajtást ne folytassák, melynek megtörténte után vig poharazás és cigányzene mellett két napig tartó táncmulatság ne következzen. A zombori vadásztársaságot Sebő bácsi képviselte.

Lépfene. A járási állatorvos jelentést tett a rendőrkapitánysághoz, hogy Mohol községben szörványosan föllépett a lépfene.

Az Otthon kávéház tombolája. Az otthon kávéház holnap, pénteken este, a színházi előadás után tartja meg közkedveltségnek örvendő tombolaestélyét. A nyemény tárgyak értékesek, művésziesek, a szolid élvezetre vágyókat Szabadka legjobb zenekara szórakoztatja. A nyeménytárgyak Krammer szabóüzletének kirakatában tekinthetők meg.

Gépkezelők és kazánfűtők figyelmébe. A gépkezelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden 1908. márc. hó 1 napján d. e. 9 órakor a Szegedalsóvárosi új vízmű-telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos körút 9 sz.) beküldendők.

Felvétel a polai tengerésziskolába. A polai tengerésziskola most küldötte el felhívását Szabadka városi katonaiügyi osztályához közlés végett. A tengerésziskolába beiratkozni szándékozők a részletes felteteleket a tengerésziskola vezetőségétől (Pola-Admiralitát) kaphatják meg.

Ne köhögj!! Igen ám, de muszáj. Ki mondja azt neked? Végy egy üveg Illés-féle törvényesen védett **utifü kivonatot**, amely a legbiztosabb szer köhögés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmaka-csabb eseteknél is. Az Illés-féle **utikivonattól** három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Hála és köszönőiratok az egész országból. — **Ára üvegenként 1 korona.** — Kapható a készítőnél: **Ifj. ILLÉS ANTAL** vörös kereszt gyógytárban Szabadkán, Eötvös-utca (bankpalota, régi posta helyén). Megrendelések vidékre utárvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöltnék. 185-39

A Berlitz nyelvtanítás.

A magyarnyelv elsajátítására alkalmazható-e a Berlitz módszer az elemi iskolák és ovodákban?

Erről folyt a vita egy kis társaságban pro et kontra, — és mivel e kérdés nagyon is közérdekű, ime előadom itt is az én nehezségeimet — kontra. Talán akad aki érdeklődik és hozzászól. Több szem, többet lát.

Nem azt vitattam és vitatom én, hogy felnőttek gyorsabban nem haladnak egy idegen nyelv megtanulásában a Berlitz módszer segítségével. Bár még ehhez is sok fér. Ugy beszélték vitázó ellenfeleim, hogy e módszer tanárának zsebei tele vannak mindenféle tárgyakkal, melyeket ő egyenként fölmutatván, annak idegen nevét mondja ki. Helyes. De az ő zsebében a sok ezer tárgy közül nagyon kevés fér be. Százszor, ezerszer annyi nem fér be; — hogyan mutatja azt föl, miképpen teszi föl foghatóvá idegen nyelven a nem látható nem érzékelhető tárgyakat, a tárgyak tulajdonságait, a cselekvést, szenvedést vagy állapotot jelző igéket; — hát még a szó és mondatfűzést. Bizony minden Berlitz módszerű tanítvány is rá fog szorolni otthon a nyelvtan és szótárra is, hogy a sok száz és ezer tárgy idegen nevét, emlékébe véshesse: — mert bármilyen nagy zsebei vannak a tanárnak, olyan furó és tölcser nincs abban, a melyek által azt az idegen nyelvet be lehetne tölcserézni a tanítványok fejébe fáradság nélkül. Bizony meg kell azt a szótárt venni, vagy lassan lassan saját kezűleg leirogatni. Es ezt egy elhatározott szándéku, tanulni akaró értelmes felnőtt meg is teheti, meg is fogja tenni.

Amde bármilyen érdemei vannak a Berlitz módszernek, (amelynek fölve, hogy a tanár egy szót sem szól a tanulóhoz magyarul) — a felnőttek tanításában; — az I. elemi iskolában vagy ovodában azonban tisztán a Berlitz módszerrel boldogulni nem lehet.

A Berlitz módszer tanára, amint az én tisztelt ellenfelem maga is állította, csak 4-5 tanítványt vállal egy órára.

Mit tehet ez a tanár az ő módszerével az iskola vagy ovoda idegen ajku nagy tömegével szemben, akik őt az első hetek és hónapokban semmi esetre sem értik meg, sem ő ezeket. Hiszen vannak elemi iskoláink, ahol most is 100-150-160 — ovodáink, ahol 200-300 kised van beírva, és ezeknek nagyobb része, (a 2. 3. 4. kör nemely iskoláiban és ovodáiban nyolctized része is) bunyevác ajku, akik ugyan 1-2 év alatt tudni fognak magyarul, de az első év első felében még nem tudnak, és csak úgy fognak megtanulni, ha a tanító vagy óvó szeretettel hajlik le és ugy, oly nyelven szól hozzájuk, hogy megértsék őt. Mert soha se feledjük: hogy az elemi iskola és ovoda

főcélja nem a nyelvtanulás, hanem beszéd és értelemgyakorlat, szív- és elme képzés, ismeretek terjesztése, írás, olvasás és számok tanítása, a törvény által elrendelt tananyagnak kiszabott időben való földolgozása, elvégzése; — ez pedig csakis úgy sikerülhet, ha oly nyelven történik, amelyet a kis gyermek az első időkben is megért. Kivételt csak azon elemi 1. osztályu tanulók képeznek, akik 2-3 évig már ovodába jártak és ez idő alatt, (ha nem is egy vagy fél év alatt) a magyar nyelvet már elsajátították. Ugyanezt célozza a népoktatási törvény is, amely elrendeli, hogy ha a tanulók egynegyede-egyharmada, idegen ajku, azt a nyelvet tanítójuk beszélni köteles. Igen bölcsen. El sem képzelhető más ut, hacsak azt az idegen ajku tömeget kézzakarva tudatlanságban nem akarjuk hagyni. Es ezt a józan ész természetes követelményét átértik, átérzik és gyakorolják is azon magyar tanfőriaik, akik mikor beléptek ilyen vegyes osztályokba: önkénynt hozzáfogtak az ő idegen ajku kisdedeik nyelvének megtanulásához, hogy tökéletesebben megfelelhessenek legnemesebb hivatásuknak, tanítani másokat, tanítani a kisdedeiket. Osmerek több ily magyar tanfőriut, egyháziakat, világiakat. (Épen a legderekabbak és legtökéletesebbek közül) akik érett korukban, egy-két év alatt elsajátították idegen ajku kisdedeik nyelvét, hogy beszélhessenek velük, hogy taníthassák őket; — Aki ezt a fáradságot sajnálja az más téren talán sokra viheti, közhasznu állást tölthet be, meg is gazdagodhatik, de tanítani, idegen ajku kisdedeiket tanítani, nem lesz képes.

Akik azt követelik az idegen ajku kisdedeiktől, hogy mindjárt az első hetekben, hónapokban megértsék és beszéljék a magyar nyelvet, és hogy a tanító ne is tudjon és beszéljen az ő nyelvükön, azokról eddig mindig azt tapasztaltam, hogy azt az idegen nyelvet nem bírják. sőt nem is akarják megtanulni vagy pedig sohasem tapasztalták, mily nagy munka és földadat vár egy magyar tanítóra, vagy óvóra egy nagy tömeg idegen ajku tanítványval szemben. Tehát oly terhet és módszert erőltetnek tanítóra, óvóra, amelyről nekik nincs is tiszta fogalmuk.

Osmerek orvosokat, ügyvédek, bírákat is, akik ügyfeleikkel való érintkezés céljából megtanulták ezek nyelvét. Ugyanezt teszik a katonaságnál a tisztek, a főtisztek a legénységgel szemben, amint ez már régebben el is van katonaságnál rendelve. Ugyanezt teszik a missionáriusok is, hogy a vad és félvad pogányoknak sikerrel hirdethessék a keresztény vallást. Ugyanezt kell tenniük a 3-8-9 éves kisdedek tanító és nevelőinek is, ha hivatásuknak megfelelni a kiszabott tananyagot elvégezni és ez uton a kisdedet egyuttal biztosan magyarul is megtanítani akarják. Tudomra más biztosabb ut nincs.

TANÜGY.

+ A felekezeti-küliek kinek fizessenek adót? Apponyi Albert kulturminiszter tegnap reneveletet küldött. A reneveletben a felekezeti-küliek iskola és óvoda adójára vonatkozólag intézkedik a miniszter. Ez ideig ugyanis nem volt megállapítva, hogy ezek az emberek kiknek fizessék a fent jelzett adókat. Most a miniszter elrendeli, hogy a felekezeti-küliek iskolai és óvodai adójukat, községi nem létében a felekezeti-történeti kilépések arányában, a községi levő iskolákat fenntartó felekezeti tartoznak fizetni.

Folyó hó 7-én, pénteken este
színelőadás után

TOMBOLA

az Otthon kávéházban.

A zenét Bodrics Miska kitűnő zenekara szolgáltatja.

Versendi Gyula,

az „Otthon” kávéház tulajonosa.

276-2-2

Krécsi A. Nándor könyvkereskedése elfogad

előfizetéseket minden bel- és külföldi folyóiratokra, napi- és divatlapokra

az eredeti hirdetett árákon.

SZINHÁZ.

Bernát.

A budapesti Vigszínházban páratlanul zajos sikerrel adták s adják még mindig Heltai bohózatát. Elhisszük. A fővárosi közönség annál szivesebben pártol és vesz be egy darabot, minél több és nagyobb malackodással van az teletömve. Miután ebbeli igényeit bőven kielégíti Heltai Jenőnek Bernát című énekes bohózata, melyben a szalonképtelen élekek úgy hemzsegnek, mint az érett sajt kukacai, tüntető pártolása hogyan maradhatna hát el? A vidéki közönség izlése azonban egészen más természetű. Romlatlan, vagy legalább is nem oly romlott, mint a fővárosok közönségei általában. Ep ezért a jóízűs nevében tiltakoznunk kell hasonló brettli-re való darabok előadása ellen.

A bohózatban egy fővárosi életképet mutat be a szerző dr. Csáládi Bernát szalmaözvegysége idejét Cicay Panni cabaret énekesnővel dőzsölve, tivornyázva tölti el Tunkó Béla meghitt barátja társaságában. A megcsalt hitves, aki mellesleg megjegyve, szintén szivesen látja az udvarlók seregét maga körül, megtudva férje turpisságait, váratlanul otthon terem, mire a megrémült férj az egész stiklit Tunkóra hártja át s ezzel szent a béke, szóval a függöny le-gördül.

Bogyó Zsiga (Bernát) és Nagy (Tunkó) kabinet alakítást nyújtottak. A zajos tapsviharra alaposan részölgáltak Mezei Margit (Cicay Panni) ellenében volt. Reá szabott hálás szerepét pajzán jó kedvvel játszotta, kupléit kedvesen énekelte el s többször megújraztatták. Dr. Cserekbüty szerepében Déssi kitűnően alakított, ugyszintén Markovich (Elvira) és Szigethy (tábornok). A harmadik felvonásnak érdekes trükkje van. A pezsgőző triónak Hasi Kálmán zenekara huzza a duhaj magyar nótákat.

Műsor:

Péntek: Vig özeveg.

Szombat: Tündérszerem.

Vasárnap: délután Aranyvirág, este: Gyerekasszony.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjusági iratok, díszmunkák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, ír- és rajzszerek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

... könyv-, papír- és írószerekkereskedésében ... Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Körömözy Ernő.

46

Betegsége óta sohasem érezte magát boldogabbnak, mint akkor, amikor először kocsiztak ki. Büszkén egyenesedett ki a kocsipárnáján, s méltóságteljesen bölöngött azok felé, kik elhaladtak mellettük. És ime ni! Diamante népe mélyen hajlongott előtte s tiszteletteljesen emelte meg kalapját minden férfi. Kinek lett volna szive az öreg Don Ferrantet megfosztani ez ártatlan örömtől?

Donna Micaela mellette ült, mert amaz nem mert egyedül kocsira szállni. Eleinte szörnyen szabadkozott, hogy így, meg úgy, ő bizony nem ül arra az ócska csészára, de

Don Ferrante sirva emlékezteté őt arra, hogy ő akkor is kezét nyújtá neki, mikor szegény és megvetett, mindenkitől elhagyatva volt, — nem ellenkezhetett tehát, s vele ment. De hát miért is nem akar e kocsira ülni, hisz egész Sziciliában nem találja mását!

— Miért ne jönnél velem? — kérde Don Ferrante tőle — hisz látod, hogy még atyádnál is jobban szeretlek én! Ne légy ily hálátlan, kegyetlen irántam!

Vége is engedett kérésének, s mellé ült a kocsiba.

És lám! Nem történt meg velük, mitől Donna Micaela tartott. Senki sem nevetett rajtuk. Ellenkezőleg. Az asszonyok barátságosan biccentettek feléjük, a férfiak meg oly hódolattal üdvözölték őket, akárcsak száz évvel előbb robogtak vón végig az úton. Donna Micaela hiába leste arcukon a gúnnyos mosolyt, nyoma sem volt annak.

De nem is akadt volna az ember az egész városban, kinek eszébe jutott volna gúnyolódni rajtuk. Tudta már mindenki, hogy Don Ferrante nevének miképp megy a sora. Tudták, hogy Don Ferrante annyira szereti ez asszonyt, hogy sirva fakad, mihelyt csak egy pillanatra is magára hagyja őt. Emellett annyira féltékeny rá, hogy minden kalapját, mely kissé jobban illik arcához, lábával tapossa szét. Később már a ruhapénzt is megvonta tőle, mert attól tartott, hogyha izlésesen öltözködik, még beleszeret valaki, s meghódítja őt. E helyett egyre azt hajto-gatta előtte, hogy ő oly rút, oly kiálthatatlan teremtés, kit legfeljebb csak ő szívelhet más senki a világon. Épen azért nem nevettek rajtuk, mert mindenki ismerte helyzetét. Ugyan kinek jutott volna eszébe gúnyolni az asszonyt, kit sorsa egy beteg ember mellé láncolt s gyermekes játékszerévé tett. Diamante népe egy szálíg jámbor keresztény nem pedig barbár.

Az ócska kopott diszkocsi őt és hat óra között végesvégig gördült a korzón, persze egymagában, mert hintónak az egész Diamanten sem volt hire ezen kívül. Arról azonban hallottak már, hogy ilyen idő tájban egymás hátán robog a sok fényes fogat Rómában a Monte Pincio felé, Nápolyban a Villa Nazionalehoz, Palermóban a Favorita uton.

Mikor a kocsi már harmadszor fordult meg a Porta Aetna előtt, az országút felől éles kúrtszó harsogott át a levegőn.

A kapun angol mintára épült vadász-kocsi fordult be.

Hanem ez volt ám csak aztán a valódi régimódi alkotmány. Az ostorhegyen ült a kúrtszó, magasszáru csizmában s hosszú tuncsbe font parókában. A hintó majd olyan volt mint a vasuti kocsi, magas széles tetővel, melyre korlát s több ülés volt erősítve.

Csak hogy a legutolsó szeg is vadonat új volt még. A lovak büszke, telivér állatok, a szerszám, a rézveret csak úgy ragyogott a mosolygó papfényen. A kocsi üléseit pár fiatal úr és úrhölgy foglalta el, kik Catania-ból rándultak ki most az Aetna kies oldalára. Persze mikor meglátták a döcögő járművet maguk mellett, szörnyü hahotára fakadtak mind. Felágaskodtak a kocsiban s messzire kihajoltak az ablakon, hogy szemügyre vehessék, miközben egyre jobban nevettek s kacagásukat Diamante csendes házfalai sokszorosán verték vissza.

Donna Micaela megsemmisülten hanyatlott hátra a kocsipárnáján. Hisz ezek mind régi ismerősei voltak. Mily kaján mohóság-gal fogják ezek odahaza ujságotni: láttuk ám Palmeri Micaelát a Diamanteon! Oh bizonyára napokhosszat beszélnek majd róla s nevetnek, kacagnak majd rajta.

Sohasem látta az életet ily ijjesztő sötétnek, mint most. Hisz ő egy ügyefogyott, félkegyelmű öreg rabnője csupán. Viruló éveit Don Ferrante bogaras szeszélyeinek kell áldozatul hozni.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

E. J. Csátalja. Az új részjegyek fizetését az aláírások után kezdték meg. Sokan már teljesen lefizették.

Abrasits Mihály

épületbádogos Szabadkán.

Készít az épületbádogossághoz tartozó minden munkákat, torony fődéseket, toronytető javítást és festést, kereszt- és gömb-aranyozást, valamint villámhárító felszerelést állvány nélkül. 144-52

Figyelem! Aki bármi ingó vagy ingatlan eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást (információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés megreklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket (Inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító intézet

törvényszéki legjegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik. 92-138

Üzlethelyiségek

kiadók

Kovács Antal házában

Vass Ádámmal szemben.

273-11-4

Most

jelent meg!

és lapunk kiadóhivatalában

kapható:

A FALU SZÉPE.

Angol regény 2 kötetben.

Irta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel
1 korona.

Lapunk kiadóhivatalában kapható keresztényszociális röpiratok:

A szociáldemokrácia. Képek a szociáldemokrata szentek életéből. Irta: dr. Nagy János. Kitűnően mutatja be azokat a képeket, melyeket a vezér urak rajzoltak egymásról. 1 darab 6 fillér, 10 darab 50 fillér, 100 darab 4 korona.

A keresztény szocializmusról. Irta: Benyács István. Ara 60 fillér.

Mit kell tudnunk. Irta Szalánczy A. Kérdésekben és feleletekben adja a szocializmus elemi ismereteit és részletes utasítást egytel-alakításhoz. Ara 10 fillér.

Le az álarccal. Irta Haller István. Kérdés- és feleletformában letárgyalja az összes szociáldemokrata hazugságokat, vezéreiknek saját szavait idézve. Ara 20 fillér.

Korunk sebe és a nyomor vámszedői. Irta Huszár Károly. A szociáldemokrata program rövid, csattanós cáfolata és a szociáldemokrata vezérek leleplezése. Ara 30 fillér.

Zsidóméreg. Irta Huszár Károly. A Talmud népies ismertetése eredeti idézetekkel. Ara 30 fillér.

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint
felvesz a kiadóhivatal

— SZABADKÁN,

Rákóczi-utca 20. sz.

és

— FILOY JENŐ

papirkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.

A főtisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előirt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron) ivenként	—	08	14	Consignatio mixtorum matrimoniorum 10 péld.	—	40
2	Bérmáltak anyakönyve " "	—	08	15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil. " "	—	20
3	Egybekeltek anyakönyve " "	—	08	16	Értesítvény népoktatási intézetekről " "	—	40
4	Meghaltak anyakönyve " "	—	08	17	Informatio de Capellanis " "	—	30
5	Misealapítványok naplója " "	—	05	18	Informatio de Parochis " "	—	40
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról " "	—	06	19	Kivon. a kereszteltek anyakönyvéből (mer. pap.) 50 drb	1	50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv " "	—	06	20	Születési bizonyítv. polgári házasságkötéshez " "	1	—
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv " "	—	06	21	Bérmacédula " "	—	20
7	Kegyes alapítványok naplója " "	—	06	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. pap.) " "	1	50
8	Kegyes alapítványok pénztári számadása " "	—	05	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből " "	1	50
9	Templompénztári napló " "	—	06	24	Családi értesítő " "	1	50
10	Templompénztári számadás, küliv " "	—	06	25	Eljegyzés " "	1	—
10a	Templompénztári számadás, beliv " "	—	06	25b	Insinuatio sponsalium " "	1	—
11	Relatio de statu Parochiae 10 péld.	—	64	26	Dimissio " "	1	—
12	Consignatio conjugum in divortio viventium " "	—	40	27	Alapító levél " "	1	—
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt " "	—	40	28	Nyugtakönyveeske az egyh. pénzt. adósa számára 25 drb	1	—
				29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon. 10 péld.	—	40
				30	Latin misejegyzék " "	—	40

Ki nyomtatvány-szükségleteit nálunk szerzi be, nemesak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Szabadka, 1907 szeptember 29.

A Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat m. sz. igazgatósága.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.